

EXTRA!

NAUJIENOS

EXTRA!

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

META I

KAINA, 2c.

Chicago, Ill., Ketvergas, Rugpjūčio-August 6, 1914.

PRICE, 2c.

No. 26

Nuo Augusto 4 dienos NAUJIENOS eina kasdien
Tai Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje Leidžiamas Inkorporuotos Naujienų Bendrovės
Skaitykite žinias apie karą kasdien. Užsisakykite dienraštį. Prenumeratos kaina kitoje vietoj.

ŽUVO TUKSTANČIAI VOKIEČIU Stok karen - liepia kaizeris Italijai

Belgai narsiai gina Liege'ą.

Wilsonas nori taikyti.

Vokietijos telegrafo kabelis perkirstas.

**BELGAI ATMUSĖ VOKIEČIUS
NUO LIEGE'Ų.**

Keli tukstančiai vokiečių užmušta ir sužeista.

BRUXELLES, Belgija, Aug. 6 — Belgai vakar atmušė vokiečius, kada tie bandė pereiti upę Meuse ir užimti Belgijos miestą Liege'ą. Keli tukstančiai vokiečių užmušta ir sužeista.

Vokiečiams paimti miestas nepasisekė. Belgai gynėsi narsiai.

Aštuoni šimtai sužeistų vokiečių kareivių paimta Liege'an, ir čia jie bus prižiurimi. Skaičius užmuštų tikrai nežinomas, betgi žinoma, kad yra didelis.

Oficialis pranešimas sako: "Vokiečiai buvo atmušti narsia ataka belgų maišytos brigados, kuri užsipele augščiausios garbės.

Nepalikto gyvas nei vienas vokiečių generolas von Emmich, kurs veda vokiečių armiją pareikalavo, kad jam būtų leista pereiti per Belgiją Francijon.

Belgija griežtai atsakė tą išpildyti. Vokiečiai tada pradėjo eiti ant Liege'o.

Daug vokiečių žuvo, kada buvo išsprogintas tiltas, per kurį važiuo traukinys su vokiečių kareiviais. Garvežys ir du vagonai su kareiviais buvo suardyti.

Vėliaus vokiečiai permetė valtinį tiltą per upę Meuse ir mėgino pereiti, bet belgai, šaudydami iš kanuolių, tuojaus sunaikino tą tiltą, kaip tik jis buvo užbaigtas, ir užmušė daug vokiečių.

Vienas belgų eskadronas užpuolė ir nuvijo šešius vokiečių eskadronus.

Belgų armija taipgi apgalėjo vokiečių armiją ir ties Spa, žinoma gydymo vieta Belgijoje. Du vokiečių regimentai buvo visai išskaidyti mušyje.

Vokiečiai nelaukė tokio smarkaus pasipriešinimo iš belgų. Besiskubindami prie Paryžiaus, vokiečiai tikėjosi, kad paims rubežių tarp Francijos ir Belgijos be pasipriešinimo.

Eidami per Belgiją, vokiečiai norėjo sutrumpinti kelią prie Paryžiaus bent 100 mylių. Prie to gi eiti per Belgiją jiems patogiau todėl, kad Francijos rubežius nuo Belgijos pusės ne taip tvirtai yra apgintas, kaip rubežius nuo Luxemburgo ir Šveicarijos.

Vokiečiai tyčia buvo parodę, kad jie nori pereiti Francijon iš pietų pusės, ties Belfortu, Ciry ir Nancy.

Taip parodydami, jie norėjo, kad Francija savo kariuomenę nusiųstų į pietus, o jie tuo tarpu būtų įėję iš šiaurės, per Belgiją. Belgijos smarkus pasipriešinimas sugadino vokiečiams planus ir suteikė didelę pagalbą Francijai.

Francuzai dabar skubina iš pietų į šiaurę pagelbon Belgijai.

Priešakinė dalis Francijos armijos jau esanti susijungus su belgų kariuomenė ties Tournai, už 35 mylių nuo Liege'o.

Belgijos kariuomenės vyriausiojo vado yra pats Belgijos karalius Albertas.

LONDONAS, Aug. 6 d., 10 v. ryto. — Belgijos ministeris pranešė apie vakarykščią mušį belgų su vokiečiais. Vokiečiai, sako, pametę apie aštuonis tukstančius kareivių. Belgai atėmė nuo vokiečių septynias kanoles.

**WILSONAS PASISIULĖ UŽ
TAKYTOJĄ.**

Washington, D. C., Aug. 5. — Prezidentas Wilsonas kariaujančioms Europos viešpatystėms pasiulė už taikytoją. Savo pasiūlymą jis pasiuntė telegrama Vokietijos kaizeriui Wilhelmui, Rusijos carui Nikolui, Austrijos karaliui Francisui Juozui, Francijos prezidentui Poincare ir Anglijos karaliui Jurgiui.

Wilsono telegrama sako taip: "Kaipo oficialė galva viešpatijos, kuri priguli prie Haagos konvencijos, aš jaučiu, kad tai yra mano privilegija ir pareiga, pagal 3 straipsnio tos konvencijos, pasakyti jums dvasioje tikriausio draugiškumo, kad aš džiaugčiaus gavęs progą veikti Europos taikos reikale dabar ar by kuriuo kitu laiku, kurs būtų patogiausias, kaipo okazija patarnauti jums visiems užinteresuotiems taip, kad aš nuolat galėčiau tuo džiaugties ir būti už tai dėkingas
Woodrow Wilson."

**WILSONO PATI PRIE
MIRTIES.**

WASHINGTON, D. C., Aug. 5. — Suv. Valst. prezidento Wilsono pati prie mirties.

Jau keturi mėnesiai kaip jis serga Brigh'to liga ir dabar nebėka vilties pagyti. Samonę atgauna tik valandomis, šiaip jau guli be samonės.

Dieną ir naktį prie jos būdi daktarai.

**PERKIRTO VOKIETIJOS
TELEGRAFO KABELĮ.**

Tiesiai iš Vokietijos telegramų jau nebegausim. Vokietija tapa atskirta nuo Amerikos. Telegrafo kabelis, kurs jungė Berlyną su Amerika tapo perkirstas. Jį, matyt, perkirto Anglijos kariški laivai už kelių valandų po to, kaip Anglija apreiškė karą Vokietijai. Daugiausia žinių dabar eis iš Londono.

VIENNA, 5 d. rugpj. — Vokiečių kareiviai nušovė rusų aviatorių M. Sikorskį, beskraidantį jam ore netoli rubežiaus.

**VOKIEČIAI DEGINA
BELGIJOS MIESTUS.**

LIEGE, Belgija, Aug. 5. — Miestą Vise vokiečiai paėmė tiksliai po mušiu, kurs tęsėsi keletą valandų.

Vokiečiai uždegė miestą ir užmušė visus gyventojus, kurie tik jiems pasipriešino. Miestas Argentau taipgi ugnyje. Šimtas tukstančių vokiečių eina ant Liege'o.

Valdžia praneša, kad Vokietijos armija yra ties Fleronu, netoli Liege'o, bet iš Liege'o kaunolės jų nepasiekia. Vokiečiai, matyt, nori pasiekti Francijos, eidami pakraščiu upės Meuse.

**PASAŽIERINIS LAIVAS
LUSITANIA ISPLAUKĖ
EUROPON.**

Anglijos kariški laivai plaukia Lusitanijos pasitiktų. Vokietijos šarvollaivai gali Lusitaniją užgriebti.

Vakar, Aug. 5., iš New Yorko išplaukė Cunard linijos pasažierinis laivas Lusitanija.

Laivas plaukia taip greitai, kaip tik gali, kad tik nepakliuvus į vokiečių rankas. Šviesos ant laivo prigesintos. Vietoj elektros vartojama kerosininės lempos.

Sako, trys vokiečių kariški laivai randasi vandenynė ir gali užgriebti Lusitaniją.

Anglija pasiuntė savo kariškus laivus Essex ir Lancaster, kad pasitiktų Lusitaniją vandenynė. Priplaukiant prie Europos, pasitiks Lusitaniją daugiaus laivų.

Ant Lusitanijos važuoja keletas Anglijos ofisierių, kuriuos Anglija pašaukė stoti karėn, ir daugybė laikraščių korespondentų.

Vėlesnės telegramos praneša, kad Lusitanija grįžtanti atgal į Ameriką.

MAESTRICHT, Holandija, Aug. 6. — Smarkus mušis tebesitęsia šiaur-rytinėj Belgijoje. 40,000 vokiečių kareivių ateina pagelbon generolui von Emmichui.

Paskandintas vokiečių laivas.

**Vokiečių laivynas tarp Klaipėdos ir
Liepėjos.**

Rusai sudegino vokiečių stotį.

**KAIZERIS GRIEŽTAI REIKALAUJA
ITALIJOS PAGELBOS.**

LONDONAS, Aug. 6. — Vokietija pasiuntė ultimatumą Italijai. Su mumis arba prieš mus. Pranešimas oficialiai dar nepatvirtintas.

**PASKANDINO VOKIETIŲ
LAIVĄ.**

Londonas, Aug. 5. — Oficiališkai pranešta šiąnakt, kad Anglijos kariškas laivas Amphion nugramzdino jurose Hamburg-American linijos garlaivį Konigin Louise, kurs buvo pritaistas minoms dėti.

Londonas, Aug. 5. — Anglijos laivas suėmė vokiečių barką Perke, kuri išplaukė iš New Yorko į Hamburgą liepos 18 dieną.

**VEŽA PINIGŲ AMERIKIEČIAMS
EUROPOJE.**

Suv. Valstijų kariškas laivas Tennessee šiandien išplaukia Europon, veždamas pinigų karės užtiktiems Europoje amerikiečiams.

Amerikiečiai dabar Europoje turėjo daug vargo, nes popierinių pinigų ir čekių niekas ten dabar nepriima.

Laivas Tennessee nuvežė amerikiečiams aukso ir norinčius paimti atgal Amerikon.

Laivą Tennessee palydi kitas kariškas laivas North Carolina.

UŽSIDARĖ BANKAS EGYPTE.

Alexandria, Egiptas, Aug. 4 Vietinis skyrius didelio Rymo banko, Banco di Roma, užsidarė.

**RUSAI SUDEGINO VOKIETIŲ
STOTIS; NUSIVIJO VOKIETIŲ
KAVALERIJĄ.**

Varišava, per Londoną, Aug. 5. — Rusų parubežiniai kareiviai nusivijo vokiečių kavaleriją; perejo Prusijos rubežių ties Lyku ir Biala, ir įsiveržė Vokietijon.

Rusai paėmė ir sudegino vokiečių geležinkelio stotis tarp Borjeminu ir Biala, taipgi perkirto telegrafą ir susinešimus tarp Lyko ir Johannesburgo. Vokiečiai, bėgdami iš Lenkijos, degino lenkų kaimus.

MATĖ VOKIETIŲ LAIVYNĄ.

PETERBURGAS, Aug. 5. — Pranešta, kad Vokietijos laivynas yra užmatytas ties rytiniu Baltijos jūros pakraščiu, tarp Klaipėdos ir Liepėjos.

Paskutinės Telegramos.

**ITALIJA ATSIKAKO STOT UŽ
KAIZERĮ.**

PARYŽIUS, Aug. 6 d. 10 val. ryto. — Italija davė atsakymą Vokietijai, kad ji Vokietijai nepadės ir pasiliks neutrališka, nes Vokietija yra užpuolė. Po tokio atsakymo Vokietija turės kariauti ir su Italija.

Londonas, Aug. 6. — Įvyko pirmas mušis tarp Anglijos ir Vokietijos laivų: 70 anglų juveivų sužeista, daugiaus kaip 100 vokiečių užmušta. Anglai apgalėjo. Vienas vokiečių laivas paskandintas, du paimti.

LONDONAS, Aug. 6 — Southamptono portas uždarytas komercijos laivams.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily, except Sunday

Price 2c per copy.
All communications should be sent to
Lithuanian News Publ. Co.
1841 S. Halsted str., Chicago, Ill.

ANTRAS DIENRAŠČIO
NUMERIS.

Didelis reikalavimas kasdienių žinių paragino mus paversti "Naujienas" dienraščiu ankščiau, negu buvo nutarta.

Jos eina kasdien jau dabar. Šiandien išeina jau antras "Naujienų" dienraščio numeris.

Draugai, pasiskubinkite priduoti savo adresus, kad galėtume Jums pristatyti dienraštį į namus.

Redakcijos Straipsniai

KAS KALTAS?

Kas kaltas, kad iškilo visuotinė karė Europoje?

Kaltininkų visur jieskoma. Vieni sako, kad kalta eanti Austrija, kuri pirmutinę pradėjo peštynes su Serbija.—Bet Austrija kaltina Serbiją, kam ji rūmus suokalbinkus, pasistačiusius tikslą nužudyti Austrijos sosto įpėdinį.

Kiti verčia kaltę ant Vokietijos. Jeigu, girdi, Vokietija nebūtų šokusi ginti Austrijos nuo Rusijos, tai karė nebūtų išsiplėtusi ant visos Europos. Tuo tarpu Vokietija teisinasi tuo, kad ji negalėjusi stovėti nuošaliai, kuomet Rusija ėmusi atvirai ruošties į talką serbams, taigi, kalta esanti Rusija, o ne Vokietija.

Bet Rusija taip pat sakosi, kad ji buvusi priversta griebties ginklo, nes Vokietija jai karę apreiškusi.

Tai kas-gi, išties, yra tikras kaltininkas?

Vargiai kas sakys, kad Serbijos arba Austrijos, Vokietijos arba Rusijos žmonės nori karės. Nelabai tur-but jos geidė ir patįs tų šalių valdonai. Karė ir jiems yra pavojingas daktas, nes ji ne vienam jų gali nunešti karūną-nuo galvos, o kartais gal—ir daugiau.

O vis dėlto karė iškilo! Žmonės, kuriems iš jos nebus nieko daugiau, kaip tik tai vargas, kraujo praliejimas ir mirtis, stoja po vėluvomis. Karaliai, kurių kinkos dreba už savo likimą, šaukia "pavaldinius" į kovą su tėvynės priešais.

Į karę, vadinasi, stoja visi, lyg kieno tai verčiami.

Kas-gi yra ta spēka, kuri juos verčia kariauti?

Ji yra dabartinės visuomenės tvarka—kapitalizmas.

Žmonės šiandien gamina visokius daiktus ne tam, kad juos suvartojus, bet kad juos pardavus kitiems žmonėms. Kiekvienas tų daiktų—prekių arba tavorų—gamintojas nori padaryti jų kuodaugiausia ir kuodaugiausia parduoti: nes juo daugiau jie parduos, tuo didesni turės pelną.

Visi prekių (tavorų) gamintojai, fabrikantai, tuo budu, lenktyniuodami vienas su kitu, užverčia rinkas savo šalyje; paskui, neištekdamai pirkėjų namie, jie veža prekes į kitas

šalis. Pagalios, ir tenai, ir kitose šalyse, ant viso pasaulio rinkų jie pradeda varyti vienas su kitu konkurenciją.

Tatai ir veda prie karių tarpe atskirų šalių.

Kiekvienos šalies fabrikantams rūpi užimti ant viso svieto rinkų kuogeriausias pozicijas. Jie stengiasi įgyti pigiausius kelius ir patogiausius uostus. Kur jiems nepavyksta to pasiekti gerumu, tenai jie pavartoja kariuomenės spēką.

Ir tai jie gali padaryti, kadangi šiandien visose šalyse valdo kapitalistų klesą. Kaip jai naudingiau, taip ji ir pavartoja valstybės kariuomenę, vyriausybę ir pinigus.

Karaliai, carai ir imperatoriai garsias kalbas laiko savo "pavaldiniams," dėdamiesi žmonių vadovais, o išties, tai jie yra tik įrankiai tikrųjų dabartinio pasaulio valdytojų—kapitalistų.

AR GALIMA KOVOTI SU
KAREMIS?

Socialistai, kaip jau žino mūsų skaitytojai, yra karės priešai. Jų obalsis skamba: "Karė kareil!"

Bet karę gimdo kapitalizmas. Ji yra kapitalistinės tvarkos vaisius. Ar nebergždžiu darbu tad užsiima socialistai, jau šiandien, kapitalizmo tvarkai dar tebegyvojant, kovodami prieš karę: juk jos visvien neišvengiamos?

Ne. Ta socialistų kova yra ne bergždžia, - lygiai kaip nėra bergždžia socialistų kova ir prieš kitas kapitalizmo blogybes.

Koliai kapitalizmas gyvoja, pavyzdžiui, toliai darbininkai išnaudojami. Juos turi išnaudoti kapitalistai, nes kitaip jie neturėtų savo pelnų ir negalėtų gyventi kaip kapitalistai.

Reikia, darbininkų išnaudojimas yra neišvengiamas daktas kapitalizmo tvarkoje. O betgi su juo kovoti galima ir su juo kovojama.

Darbininkai, kovodami prieš kapitalistus, priverčia juos mokėti didesnes algas, sutrumpinti darbo valandas, įtaisyti sveikesnes dirbtuves ir t.t.

Darbininkų išnaudojimas palieka, bet jįsai darosi mažesnis. Panašiai ir su karėmis.

Karės neišvengiamos, kol yra kapitalizmo tvarka; bet tam tikrais budais galima padaryti kad jų būtų mažiau, kad jos ne greičiau baigtųsi, kad jos ne tiek sunaikintų žmonių gyvasčių ir turto.

O to pasiekti galima, stengiantis išanksto neprileisti prie karių, arba kada jau karė iškilo, reikalaujant, kad ji būtų kuogreičiausiai pabaigta.

KAIP KOVOTI SU KAREMIS?

Karės yra naudingos tikrai daliai, ir tai - mažesnei daliai žmonių: fabrikantams, piniguočiams ir tiems, kurie iš jų gyvena.

Didžiūmai žmonių karės nėra pragaistji. Ypač darbininkams, nes karės sustabdo darbus ir pabrangina gyvenimo produktus, - jau nekalbant apie tai, kad darbininkų daugiausia turi eiti į karės lauką ir guldyti tenai savo galvas.

Taigi, darbo žmonės visų pirma ir turi kovoti su karėmis. Daugelis darbininkų dar nesupranta savo padėjimo. Jie

nemoka atskirti savo reikalų nuo reikalų savo ponų. Tokius darbininkus valdžia su savo agentais ir kapitalistų spauda suagituoja, ir jie eina lieti kraują už "tėvynės" garbę.

Kad karės šalininkams nepavyktų patrauti į savo pusę ne-susipratusių darbininkų, reikia aiškinti darbininkams karės blogumą. Juo daugiau jų pavyks padaryti karės priešais, tuo sunkiau bus kapitalistų valdžioms pradėti karę; tuo greičiau jos, pradėjusios karę, bus priverstos pabaigti ją.

Štai Italijoje, kur dabar—po nelaimingos Tripolio karės—žmonyse yra didelė neapykanta prieš karę, valdžia net ryšius pertraukė su savo bendrais, Austrija ir Vokietija, kad tik nereikėtų jai vėl kariauti ir da labiau sukelti prieš save žmones.

Taigi, specialė agitacija prieš karę, protestai prieš valdžią, kuri nori karę pradėti—vis tai yra priemonės jei ne visiškai panaikinti, tai bent sumažinti tą baisią dabartinės visuomenės blogybę.

Tam pačiam tikslui tečiaus tarnauja ir nuolatinė darbininkiškoji agitacija miniose. Nes ji daro priešus visai tai sistema, kuri gimdo karę.

KOKIA GERADĖJA!

Apie A. Grochowskį & Co. bankų uždarymą Brooklyne rašo ilgą straipsnį ir "Vienybė L.", kuri neseniai pludo "Naujienas," kam jos rašančios apie privatinių bankų "bankrutijimą" Chicagoje. Kada mes rašėme apie privatinių bankų pavojingumą, tai "V. L." sakė, kad tai esąs, noras pakenkti savo tautiečiams, laikantiems Chicagoje privatinius bankus, bet kada pati "V. L." prabilo apie tą patį dalyką, tai ji sau paskaitė tai už didelį nuopelną prieš visuomenę. Ji, girdi, atkartotinai raginusi žmones, dėti savo pinigus į valdžios (? Red.), o ne į privatinius bankus; jai, girdi, rūpi, kad nepražūtų sutauptytieji darbininkų skatikai... Kokia geradėja!

Kodel-gi "V. L." mano, kad jai leista ir pagirtina rašyti apie privatinių bankų bankrutijimą, o "Naujienoms"—ne? Ne dėl ko kito, kaip tik tai dėlto, kad Brooklyne nesiranda tokių "gerbiamų tautiečių," kurie užsiimtų bankiniu bizniu, kurių yra Chicagoje. Jeigu yra po šonu tautietis, varas tą biznį, tai turi nekalbėti apie jo (to biznio) blogumą, nors jįsai ir dar taip būtų kenksmingas visuomenei.

Mes tuo ir skiriamės nuo "V. L.," kad mes rūpinamės visuomene, o ji—atskirais biznieriiais, kurių reikalai dažnai prieštarausja visuomenės labui.

DIENĄ IR NAKTĮ SPAUSDINA
PINIGUS.

Amerikoje dabar truksta pinigų. Wilsonas nori bankus pinigais apsupinti. Taigi dabar Washingtone pinigai spaudinami dieną ir naktį. Bus atspausdinta už \$100,000,000 aukso ir sidabro sertifikatų.

LAISKAS REDAKCIJON

Gerbiamos "Naujienos"!

Prašylo net akis, kada sužinojome, kad "Naujienos" tapo Pirmų Amerikos Lietuvių Dienraščiu. Taigi linkiu jums, draugai, geriausio pasisekimo tame milžiniškame darbe!

Linkiu sulaukti—daugyti iki 20,000 skaitytojų iš pirmo "Naujienų" pasirodymo!!!

O aš, kaip Tamstų skaitytojas nemesiu "Naujienų" skaites tolei, kolei mano širdis krutinėje plastės.

Jūsų skaitytojas,
Stasys Markauskas.

1) Rusijos kazokai. — 2) Rusijos caras. — 3) Anglijos karalius.

Mano, Vokietija pralošianti

Wells sako, kad kaizeris pasidarys sau perdaug priešų.

H. G. Wells, autorius garsaus veikalų "The World Set Free," kurio pranašavimas visasvietinės karės buvo aprašytas vakarykščiame numeryje, tvirtina, kad dabartinėje Europos karėje pralaimėsianti Vokietija.

Ji sukėlė prieš save perdaug priešų. Ji padarė klaidą, užpuldama Franciją. Jos karės tradicijos blogos.

Vokiečių kareiviai, Wells'o nuomone, esą menkos vertės. Jie esą paklusnūs ir priprātę prie tvarkos, bet jiems truksta smarkumo ir apskrūmo. Vienintelis didesnis jų laimėjimas buvęs tikslai 1870 m., karėje su Francija.

Dabar francuzai esą geriaus prisirengę kariauti. Tiek ore, tiek atvirame lauke jie praneša vokiečius.

Iš antros pusės prieš Vokietiją stovinti didelė rusų spēka. Nors Rusija gal ir neparodysianti daug sumanumo karės vedime, bet imianti viršų savo kariuomenės skaičium. Didėsnis pavojus esąs, kad rusai užims Berlyną, negu kad vokiečiai užims Paryžių.

Saugiausia vieta Vokietijos laivynui esąs Baltijos kanalas. Atviroje jūroje jįsai neraz saugios prieplaukos, nes kiekvienoje prieplaukoje priešas gali užlaistyti minas.

Laivams tečiaus ilgiaus stovėti vienoje vietoje yra pavojinga. Juos nesunku sunaikinti bombomis iš orlaivių. Todėl laivai yra priversti nuolatos plaukioti ir kovoti, iki neišsibaigs anglių ištekliai. Tada jie neišvengiamai turi žūti arba patekti į priešų rankas.

ANGLIJOJ PASKIRTAS
JAS KARĖS MINISTERIS.

LONDONAS, Aug. 5. — Nauju Didž. Britanijos karės ministru yra paskirtas fieldmaršalas Kitchener, atsižymėjęs boerų karėje.

Pirmasis ministeris Asquithas rytoj pareikalausiąs dar pusę milijardo dolerių karės reikalam.

Anglija yra pilnai prisirengusi prie karės.

GELEZINKELIŲ STREIKO
GAL NEBEBUS.

Vakarinų geležinkelių mašinistai ir pečkuriai ketino sustreikuoti nuo ateinančios pėnnyčios. Dalykas buvo paduotas apsvarstyti Wilsonui.

Geležinkelių bosams Wilsonas atrasė laisvą, kad jie geriaus nusileistų ir išpildytų darbininkų reikalavimus, kadangi sustojimas traukinių viso Amerikos vakarų pusėje būtų labai kenksmingas dalykas ypač šioj valandoj, kad Europoj kilo karė.

Geležinkelių bosai ir darbininkai sutiko vėl pradėti tarybas.

SOCIALISTŲ LAIMĖJIMAI
ITALIJOJE.

Socialistų laimėjimai neseniai buvusiuose Italijos municipaliuose rinkimuose didesni, negu buvo skelbiama išpradžij. Socialistai ne tikai paėmė į savo rankas Milano miesto valdymą, bet da ir daug kitų mažesnių miestų.

Tarp jų yra Bologna su 185,000 gyventojų ir Verona su 110,000 gyvenotojų. Pavios provincijoje socialistai užkariavo 27 iš 30 miestų.

Buvo pranešta, kad ačiu kleikalų ir kitų partijų kombinacijoms, socialistų balsų skaičius rinkimuose į municipalitatus (miestų valdybas) nepuolęs žemiau to skaičiaus, kurį jie buvo gavę parlamento rinkimuose. Pasirodo, kad dabar socialistai surinko ne mažiau, bet da daugiau balsų.

RUSIJOS SOCIALISTŲ
KONFERENCIJA.

Belgijos mieste Brusselyje Rusijos socialistai padarė visų savo frakcijų konferenciją Tarptautinio Socialistų Biuro bute. Konferencijos tikslas buvo įvykinti vienybę partijoje.

Konferencijos posėdžiai buvo slapti, kad apsaugojus dalyvavusius joje nuo Rusijos policijos persekiojimo. Bet visgi žinia, kad vienymosi projektas, kurį pasiūlė Biuras, tapo bent išdalies priimtas visų frakcijų.

Susivienijimo pamatas — dabartinis Rusijos Socialdemokratų Partijos programos.

Nariai susivienijusios partijos turi pripažinti didžiūmos nutarimus. Jie negali turėti ko-

kių nors ryšių su kitomis partijomis.

Tarptautis Biuras atsisakė svarstyti vieną kitos frakcijų skundus. Jisai išreiškė nuomonę, kad rimtų klučių susivienijimui nėra.

VOKIEČIAI METĖ AKMENIM
Į RUSIJOS PASIUNTINĮ.

PETERBURGAS, Aug. 5, per Londoną.—Apleidžiant Rusijos pasiuntiniui Sverbevui Berlyną, jį ir jo draugus vokiečiai metė akmenimis ir visokiais budais užgauliojo.

Žmonės, pribėgdami prie pasiuntinio automobiliaus, dursė lietsargiais, spjaudė pasiuntiniui ir kitiems į veidus ir metė akmenimis.

Reikalavas Mokytojas ar Mokytoja "Ašros" vakarini mokyklai Roseland, Ill. Gera mokėstis. Krepkites vakarais tarp 7:30 ir 10 v.

AUSRA
10900 S. Michigan ave., Chicago, Ill.
Roseland.

Tuojaus užsirašykite
"Naujienas" dienraštį

Šiandien išsiųskite prenumeratos pinigus, kad tuojaus galėtumėte gauti pirmąjį lietuvių dienraštį Amerikoje.

Dienraščio prenumerata yra tokia: Chicagoje—14c. į savaitę.

Už Chicago ribų:

Metams \$5.00

Pusei metų \$3.00

Dviem mėnesiams \$1.00

Tie, kurie turi jau "Naujienas" kaip savaitraštį, už dienraštį primoka:

Už metus \$3.50

Už pusę metų \$2.20

Už du mėnesius 75c.

Chicagoje senieji "Naujienų" skaitytojai primoka po 10c į savaitę.

Pavienių dienraščio numerių kainą 2c.

Savaitraščio numerio kaina 4 c.

Savaitraštis ir toliau galima atskirai imti nuo dienraščio. "Naujienų" savaitraščio kaina palieka ta pati: metams \$1.50, pusei metų 80c., dviem mėnesiams 25c.

Norėdami pasiskubinti, siųskite pinigus telegrama.

"Naujienos"
1841 S. Halsted str., Chicago, Ill.

EVEŠKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
MOKINAI:
Anglų kalba nuo pradžios iki aukščiausio lygio.
Arithmetika.
Algebra.
Geometrija.
Politiška Ekonomija.
G. Leveckis, Vedėjas Mokyklos.
3106 So. Halsted St., Chicago.

iš Rusijos

NAUJAS VI DUMAI SMUGIS.

Ir vėl konstitucinis konfliktas. Ir vėl teikiama smugis svarbiausiam, pamatiniam žmonių atstovybės dėsniams. Vyriausybės drauge su V. Taryba pasiryžusios paversti niekais V. Dumos biudžeto teises ir tuo pačiu galutinai suardyti pagrindą, kuriuo statomi žmonių atstovybės rymai.

Birželio 20 d., V. Dumos nariams išvažiavus vasaros atostogoms ir nebesant kam žmonių atstovybės rūmams, ginti mūsų lordai, saulei šviečiant pasikėsino išplėsti iš jauno mūsų parlamento paskutinės realios jo teises. Nežiūrint į taikomosios komisijos nusprendimą, V. Taryba ant rą kartą atmetė jst. sumanymą apie valstybės budžetą su atst. Godnevo pataisa, tuo pat laiku priėmus visą budžeto skaitmenų dalį. Jst. sumanymo skaitmens priimta, o tų pačių skaitmenų pagrindas, t. y. pats sumanymas atmetas.

Vienas jst. sumanymas buvo suskaldytas į du jst. sumanymus: pirmas jst. sumanymas, tai atmetas budžeto tekstas; antras gi jst. sumanymas, tai skaitmens, kurie sudarą priedą prie teksto. Bet jst. sumanymo apie valstybės budžetą nė vienoje valstybėje negalima skaldyti į kelias dalis, ir vienos jo dalies priimti, o kitų atmeti; atmetus nors vieną budžeto punktą, visas budžetas atmetamas.

Bet kas per viena toki atst. Godnevo pataisa, delei kurios kilo šis svarbus konfliktas?—Visuose parlamentuose budžeto svarstymas sutalpinamas su taip vadinamuoju kredito specializacijos principu; duodamos atskiros išlaidoms sumos aiškiai nustatomos budžete, ir pinigai, paskirti kokiems nors vienam reikalui, negali būti išleisti kitiems reikalams.

Taigi ir Godnevo pataisa draudžia ministeriams, be tam tikro įstatų leidimo, perkelti asignuotų pinigų dalį iš vieno samatos punkto į kitą.

Kadangi V. Taryba antrąsyk atsisakė priimti nepatinkamą jai sumanymo dalį, tai naujos taikomosios komisijos jau negalima būti, ir visas jst. sumanymas apie budžetą tuomi atmetas. Reikia, vyresnybė neturi šiemet patvirtinti budžeto. Bet mūsų lordai nenori palikti ministerių be pinigų ir rado tokį išejimą: jst. sumanymas apie budžetą apskritai atmetas, bet budžeto skaitmens, kuriuose gludi reikalingi ministeriams pinigai, priimta. Tai aiškus V. Dumos teisių siaurinimas, tai prasižengimas prieš visą įstatymų tvarką. V. Duma budžeto skaitmenų skyrium nuo paties budžeto jst. sumanymo nepriėmė ir nė nesvarstė. Taigi, įduoti carui patvirtinti vien tik budžeto skaitmens reikšnia atvirai prasižengti prieš V. Dumos 86 str., kuriame aiškiai pasakyta, kad nė vienas įstatymas neturi galios be V. Dumos patvirtinimo.

Kaip atsakys į šį V. Tarybos ir Dumos budžeto konfliktą Rusijos ir visos Europos birža ir diplomatai? Ką susirinkus pasakys pati V. Duma į tokį bandymą įstatymams rašyti be jos, į tokį žmonių atstovybės pažeminimą, ir tokį pasikėsinimą ant pamatinių jos teisių? Reikia tikėtis, kad V. Duma duos tinkamą atsakymą į šiuos naujus prieš ją žygius. Atjausdama visuomenės upą V. Duma jau nebe taip nuolaidi ir sunku manyti, kad ji sutiktų su tokiu pažeminančiu ją padėjimu. Jeigu V. Taryba galėtų iš priimti V. Dumoje įstatymų išsiskirti ir priimti tik tinkamus punktus, netinkamus gi atmeti, tai V. Duma neturėtų jokios prasmės.

Taigi V. Duma negalės neatsakyti į otkį jos teisių panikinimą.

Iš LIETUVOS

Ventspilė.

Proklamacijos. Kaip "Jauna Deenas Lapa" praneša, apylinkėse išmėtyta proklamacijų.

Doblenas.

Naktį, birželio 21 d. miške buvo ištraukta raudona vėliava su parašu "10 metų Latvii social-demokratų sukaktuvės".

IS KITUR KVIEČIAMIEJI DARBININKAI.

Komaro dvarai (Suv. gub.) Nerandant kiek reikiant vietos darbininkų, Lietuvos dvarininkai pradėjo juos kvieisti iš tolimesnių vietų.

Kauno gub. lenkų ukio draugija (kaip paprastai vadinama sindikatas) apsiėmė šiuo reikalu patarpininkauti. Į ją kreipėsi ir suvalkiškis Komaras. Darbininkų atvyko iš Lenkų (Cholmo gub.) skaičiūmi bemaž šimtas. Su jais susiderėjo pradėti dirbti nuo balandžio 1 d. Darbininkai buvo suderinti šiomis sąlygomis: atvežimas ir nuvežimas nuomotojo mokami. Pinigais vyriškis gauna 12 rublių mėnesiui; gi moteriškės ir berniukai 10 rub. Be šio, vyriškis gauna kas diena pustučio svaro duonos, moteris ir berniukai po 2 svarus. Savaitėje vyriškiams skirdavo pusantro sv. lašinių, kietiams tik po 1 svarą. Savaitėje kiekvienas dar gauna po 5 sv. kruopų, miltų, 2—3 goričius bulvių ir 2 stopų pieno.

Pienas skiriamas penktadieniui ir šeštadieniui, kiekvieną dieną po stopą. Kiekviena dešimtis darbininkų turi savo šeimninę. Kaip nusipaisakoją darbininkai, tai maisto užtenka, tik trūksta uždaro (lašinių ir kt.) Atvykę darbininkai pastatė šokių tokių savo sąlygų, butent, kad būtų duodami guliui prieglaiviai, antkoldės ir t.t.

Kaip augščiau minėjau, darbininkai buvo suderinti stoti darban tikrai balandžio 1 dieną. Bet kadangi jie dvaruose atvyko pora savaitę ankščiau, tai kurių-ne-kurių dvarų administracija norėjo juos tuojuos įkinkyti darban. Darbininkai pasipriešino, teisingai, kad norį atsislėsti. Administracija užsispyrė, ir darbininkai atsisakė stoti darban. Turiu pildurti, kad darbininkai tapo išskirstyti visuose Komaro dvaruose. Dalis jų (apie 30) pateko Plieniškių administracijon prie Kognovickio. Šitas sušuko darbininkams užmokėti už tą laiką, kurį jie dirbs, kad ir nesutarta dirbti bei mokėti. Taigi jo administracijoje darbininkai pasiliko, o kitose nesutariaiše ir išėjo. Jie išbuvo dvare vos tris—keturias dienas. Darbininkų dalis nukeliavo į Vilkaviskio šalį, tikėdamiesi gauti darbo Gavronskio dvaruose. Kitas dalis traukė panemunėmis. Pakelėje jie užsukė Zano dvaran ir dar kitur, bet jų niekur nepriėmė, kadangi jie yra išėję iš vieno dvarininko, o pertai laikomi streikininkais. Darbininkai mano pasiekti Kauną, ir tenai sindikate skųstis Komarą.

Trumpam laikui praėjus, dvaruose atvyko kitų darbininkų, bet šiuo tarpu jau ne lenkų, tik mažrusių iš Volyniaus gub. Jų buvo apie 80 žmonių. Juos taip-pat išskirstė visuose dvaruose. Dabartinio laiku pasitengta darbininkai taip išskirstyti, kad viename dvare būtų lenkai, kitame mažrusiai; vis vienos tautos.

Korespondencijos

DEKALB, ILL.

Girtuoklių muštynės.

Nors šiais metais visos girtuoklytės įstaigos Dekalbo mieste tapo panaikintos, vienok vietos girtuokliav girtuokliavė nesiliauja. Vieni jų parsitraukia iš Chicago ar Auroros bačkų alaus, o kiti, sužinoję kur nors varduves ar užuodę alaus kvapą, eina bačkų tuštinti.

Šį nedėdienį, liepos 26 d., pas vieną lietuvių, kada šeimnininkas buvo išėjęs į mitingą, keletas vyrų susėdo už stalo prie butelio degtinės. Tuo jaus, atsibalėdė kitu du, o kiek vėliau ir dar du. Taip susidarė čia kompanija. Kada visi buvo gerokai įsitraukę, o degtinės jau nedaug buvo belikę, ėmė visi vienas kitą vaišintis kumščiais, buteliais, žirkliėmis, plaktukais, žodžiu sakant, kuopapuo. Du tapo gerokai apkulii. Vienam padarė keletą skylių galvoj, sužeidė akį, ir taip visą gerokai apibadė. Kitas irgi nemažiaus buvo sužeistas. Buvo duota žinia policijai. Pamatę atvažiuojant karališką karietą, du vikresni paspruko, kiti gi keturi buvo nuvežti į karališką palocių. Pasijutė belangė dar mėgin o trankyties, bet policmanų buožės juos nu-

ramino. Ant rytojaus buvo teisamas. Visi keturi užsimokėjo po \$56.60 bausmės.

Jeigu čia vyrai skaitytų laikraščius ir mylėtų šviesą, tai be abejo suprastų, kad alkoholis tai didžiausias žmonių priešas. Pustelninkas.

WAUKEGAN, ILL.

Vyras nukando moteriai nosį.

Prieš užgavus per tėvų prievartą K. Stasevičiūtė ištekojo už V. Juškauškio.

V. J., norėdamas gauti merginą, kas subatvakaris ir nedėdienis vilko jos tėvams rudį ir degtinę, na ir savo atsiekė, apsiėdė. Bet iš pirmo vakaro nesimatė meilės tarp jaunavedžių, nes ji su juo nenorėjo eiti gultų į vieną lovą. Na, ir už keleto savaičių po vestuvių jauna pora persiskyrė; ji sugrįžo prie savo tėvų, o jis sugrįžo į senąjį savo "burdą", kur pirmiaus gyveno.

Liepos 12 d. V. J. suareštavo tulą J. P., kurs pašokino jo žmoną lenkų piknike. Tas vaikas turėjo užsimokėti \$19.00 už vieną sykį.

To neuzteko. Liepos 20 d. apie 10 val. vakare V. J. atėjo prie tų namų, kur gyveno jo žmona, ir būtų kailą jau daręs, bet žmonės dar nemiegojo ir buvo svetimų žmonių, tai jis nuėjo į pasižiūrėjęs tik pro langą. Vienok, kada žmonės sumigo, apie pirmą valandą naktį, jis sugrįžo vėl, ir įlindo į namus per langą su revolveriu rankoj. Lempa degė ant stalo, tėvų miegamasai kambarys buvo neuždarytas. Tėvas pamatė ir užklausė: "Vilim, ką tu darai? Mes už tave galvą dedame, o tu mus nori sušaudyti?" Žentas puolė su revolveriu prie tėvo, bet tėvas spėjo užrakinti savo kambario duris. Tada motina, užgirdus tėvo riksmą, išbėgo iš antro kambario, kuriame gulėjo su savo dukteria, o jo žmona. Jisai ir jai atstatė revolverį prie krutinės. Maža mergaitė, persigandus, suriko nesavu balsu, ir įbėgė į antrą kambarį. Jo žmona norėjo užrakinti kambario duris, bet nesusėpė. Jis atplėšė duris, sakkydamas: "Aš dabar tave pafikysiu!" Ir intėjęs į jos kambarį, užsiraikino duris. Parbloškę nelaimingą moterį ant grindų, norėjo išspausinti jai akis, bet negalėjo; paskui norėjo sulaužyti rankas, irgi negalėjo; tada griebė žvėriškais dantimis už nosies, ir nukando nosies galą. Nukandęs nosį, atsisėdo ant lovos, ir žiūrėjo į kruviną savo žmogą, gulinčią ant grindų. Ji galėjo pasikelti ir išeiti iš savo kambario. Priėjus prie tėvų kambario, tarė: "Motin, atidaryk duris, man Vilimas nukando nosį." Motina, atidarius duris, pamatė visą kruviną savo dukterį, ir tuojuos apalpo. O jisai, palikęs kepurę, laidamas rankoje revolverį ir bėgdamas per duris, išspjovė nosies šmotą, kurį jįsai buvo nukandęs. Po to buvo duota žinia policijai. Moteris likos išvešta į ligonbutį. O to žvėries žmogiškame kune dar nesusgavo.

Gerai tėvams pamokinimas, kad nevarytų savo dukterų už nepatinkamo joms vaikino. Waukeganietis

OGLESBY, ILL.

Liepos 25 d. čia buvo L. S. S. 12-os kuopos prakalbos. Kalbėjo drg. T. J. Kučinskis. Nupasakojo istorijos eiseną nuo Amerikos atsiradimo iki dabartinių laikų; papasakojo kokią yra dabar laisvė ir aiškina apie socializmą. Žmonių didelio karščio buvo nedaug. Žmonės užsilaikė ramiai. Literatūros parduota už \$2.

Liepos 16 d. čia buvo didelis šturmas su perkunija. Indomu, kad Dievas ant savo namų bažnyčios užpyko ir trenkė perkunija. Tur but pyko daro ar delto, kad tų namų komdaug yra, ar del to, kad kunigai girtuokliauja ir paleistuvauja.

Tranaitis.

Šiomis dienomis šiame miestelyje buvo nušautas policmanas. Pašautas tuojuos ir mirė. Už ką jį šovė neįstirta. Šovikas žinomas.

Šiame miestelyje yra ir lietuvių. Daugumas yra palinkę prie girtuokliavimo. Labai bjauru žiūrėti, kad mūsų broliai taip skęsta girtuoklytėje. Kadugėlis.

Chicagos žinios

UŽSIDARĖ PRIVATINIS BANKAS.

Tai jau šeštas valstybės neprižiurimas bankas Chicagoje nusigyveno bėgiu dvejeto mėnesių.

Charles L. Norton, savininkas Hyde Park banko, vakar uždarė savo banko duris ir paaišgė biznį. Paaikškinimą žadėjo išleisti vėliaus.

Norton bankas yra jau šeštas bankas, neprižiurimas nė valstijinės, nė federalės valdžios, kuris užsidarė Chicagoje bėgiu tiktai keleto paskutinių savaitių. Depozitų jame, sako, buvę sudėta apie \$150,000; depozitoriai daugiausia universiteto mokytojai ir studentai.

P-as Norton vedė savo banką dvidešimt penkerius metus. Paineuos jame prasidėjusios jau dveji metai atgal, bet, kadangi banko niekas nekontroliavo, tai blogumas apsiereišė tiktai dabar, kada jau prisiejo uždaryti banko duris.

Ar depozitoriai gaus kiek savo pinigų, nežinia.

RUBSIUVIŲ MITINGAS.

269 lokalias Rubsiuvių Unijos laikys mitingą pėtnyčioje, 7 d. Augusto, Atlas svetainėje, 1436 Emma st., ant pirmų lubų. Pradžia 7:30 val. vakaro. Unijos nariai, butinai atsilankykite. Bus priėmimas duoklių, perstatymas delegatų ir rubsiuvių konferenciją ir dar kitokių svarbių reikalų. Kas turi kokių skundų arba nesuipratimų su bosais arba su draugais, praneškite business agentui.

Ant. Batchunas.

PRANEŠIMAS.

Šiose dienose išvažiavo Lietuvon gerai žinomas Chicago lietuviams p. Julius Salkauskas (Silsko), buvęs bene pirmutiniu įrengėju šokių mokyklos jaunimui. Paskutiniu laiku jojo mokykla buvo po nr. 1843 S. Halsted st. Dabar, jam išvažiavus Lietuvon, mokykla kuriam laikui užsidarė. Už kelių mėnesių ji busiant vė atdaryta naujoi vietoj.

VĖL BE DARBO.

Pullman'o tavorinių vagonų dirbtuvės vėl stoja. Žmonės išsiganė laukia bedarbės.

Ant 103 str. ir Cottage Grove ave. Pullmano karų budavojimo dirbtuvės nepaprastai greitai yra rugpjūčio 5, jau keletą savaitę ir porą dienų šioj savaitėj dirbo viršlaikį, o šiandien, tai yra rugpjūčio 5, jau keletų dešimčių žmonių paleido ir sako, paleisį daugiaus. Neku rie darbininkai laukė darbo per pusę metų; tris dienas atgal įpradėjo dirbti ir vėl tapo be darbo ir vėl reiks laukti nežinia kiek?

Sakė, buk turėję užsakytų 4-000 karų ir toks umas darbininkų leidimas visus nustebino. J. Šmotelis.

Iš "AUSROS" DRAUGIOS.

"Ausros" d-jos extra susirinkimas atsi-bus rugpjūčio 8-ą d., t. y. subatoje 8 val. vakare.

Bus toliau svarstomas paduotas perėjusiam susirinkime valdybos įnešimas. To del visų svarbių mieldžiame atsilankyti į minėtą susirinkimą. J. Strimaitis, rast.

Pajutėm savo grolio Antano Macienlo, paeito iš Kauno gub. Telšių pav. Merkelių; keturi metai kaip Ameriko; pirmtau gyveno Kensington, Ill. Turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas jį žino malonės pranešti. Pranciškus Macienis, Chicago, Ill.

"Naujienu" B-ves Prakalbos

Subatoje, 8 d. rugpjūčio-augusto, "Naujienu" Bendrovė rengia dideles prakalbas, Radvičiaus svetainėje, 827 W. 33 st. Kalbės Bendrovės prezidentas K. Gugis. Tema: apie karę Europoje. Pradžia 7:30 v. vakaro. Įžanga dykai.

REIKALAUJU

kurpiams (šiaučiams) arba partnerio prisidėti prie mano biznio. Turiu čėverų krautuve ir senus taisyai, bet vienas nebegaliu apsidirbti. Meldžiu kreipties šio adresu:

JOHN JANULIS

1447 S. 49 ave., Cicero, Ill. (Grant Works).

Didelis Sujungtas Piknikas

perengtas

Rubsiuvių Unijos

Lokaly: 264, 269, 273

Nedėlio, Rugp.-August 9, 1914

Geo Chernauskio Darže LYONS, ILL.

Pradžia 9 v. ryto. Įžanga 25c porai.

Visi rubsiuviai ir jų draugai kviečiami atsilankyti ir smagiai su visais pasibovyti. Gražys Unijos Benas, daug visokių zabovų. Atvažiuok, o smagiai praleisi laiką. PASARGA: Vaziuodami imkite karus iki Ogden Ave. karais vaziuoti iki 48th Ave arba 52 Ave. nuo ten Lyons karais iki pat daržui išlipti prie upės kranto.

AR ŽINAI?

Kaip galima pigiau nupirkti namą, lotą ar farmą. Jeigu norit dažinoti, meldžiu at-eit pas mane, as pasistengsiu jums išaiš-kinti, nes tame biznyje budamas per kele-t metų, turitu gera praktika. Apsaugoju nuo ugnies ir kitokių nelai-mių. Parduodu Laivakortes atvažiuoti ir išvažiuoti. Užlaikau advozatą del yedi-mo visokių dalykų.

J. SINKUS

3151 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

PIKNIKAS.

Amerikos Latvii Socialistų Darbininkų Federacijos Skyrius rengia DIDELĮ PIK-NIKĄ su žaisimėmis ir sportais Nedėlioje, rugpjūčio 9, 1914, Stickney Park, Stick-ney Ill. Gerai aprūpintas Bufetas. Griėš Stieno Benas. Pradžia 11 v. ryto. Įžanga 25c. Visus lietuvius ir lietuvaites širdin-gai kviečia atsilankyti. Komitetas.

Vaziuokite Ogden Ave karais iki Cicero (buvusi 48th) ave., is ten vaziuokite iki 25 gatvės, tada pamikite Lyons Berwin karus ir vaziuokite iki Ogden ir Harlem (buv. 72nd) Aves. Is ten paeikite keturius blo-kus į pietus iki daržo.

NAUJA SPAUSTUVĖ CHICAGOJE.

Dirba visokius spaudos darbus dailiai ir prieinama kaina.

KEISTUTIS PRINTING CO.

J. K. Valinskis Pirm.

3317 Auburn Ave, Chicago, Ill.

Tik ką išėjo iš po spaudos antra laida DR. F. MATULAIČIO

TEISINGOS PASLAPTIS

MOTERŲ LYTIŠKOS HIGIJENOS KNINGELĖ

Ši knygėlė svarbų perskaityti kiek-vienam. YRULI, MOTERŲ ar MERKEL NAI. Ji visiems ligai naudinga ir žingeidi ji parasyta labai užsimanant ir geriajai paveikluota. Pritaikę 25c krasos žen-kelialis, o tuojuos aplaikių tą žingeidžią knygėlę. Adresuok: M. G. VALASKAS 349 Kensington Ave. Chicago, Ill.

PIKNIKAS

Su Įvairiu Programu

Parengtas

VIII Rajono L.S.S.

Nedėlio, 9 d. Rugpj.-Aug., 1914.

Justice Park

Prie Liet. Tautišku Kapiniu

Trečia dalis pelno eis "KOVOS" preso fondui.

Kalbės "Naujienu" red. P. GRIGAITIS ir kiti.

Pradžia 9 val iš ryto. Įžanga 25c. ypatai.

Nuvažiuoti galima Archer Limit karais iki galui. Polam Joliet karais iki daržui

Ant Uolos Pamatų

Stovi šitas Chicagos Milžinas-Bankas

Liepos mėnesio pranešimas Valstijos Revizorini pa-rodo, kaip tvirtai stovi šitas ve State Bank of Chicago. Įstei-gtas 1897 m. bankas suaugo į tvirčiausią bankinę įstaigą. Su-dėję čia pinigų dabar yra daugiau kaip 25 milijonų dole-rių, su 40 tūkstančių depozitorių.

Pamatinis kapitalas ir perviršis \$4.445.000.00

Čia sudėti federalės valdžios, Illinois valstijos ir Chi-cagos miesto fondai.

Bankas yra po tvirta priežiūra Valstijos vyresnybės ir Chicago Apskaičių Buto.

Moka 3 nuosimčius metams. — Kas nori pervesiti savo pinigus iš kitų bankų į šią banką, tegul atneša savo banking knygėlę. Bankas išloketuos be jokio klientui klapoto. — Kalbama lietuviškai.

Valandos: nuo 9 ryto iki 3 po pietų.

STATE BANK OF CHICAGO

Kampas La Salle ir Washington Sts.

Tris Grochowskio ir Kompanijos bankai uždare savo duris

"Laisvė" No. 57 praneša: Brooklynas, 25 d. liepos. — Prieš kelias dienas pasklido gandas, jog kasierius Grochowskio (Schwenk'o) banko po num. 101 Rockaway Rd., Jamaica, paėgo. Minios depozitorių tuojau apgulė banką, nors, kaip tvirtinama, kasierius ir nebuvo paėgęs.

Žaibo greitumu žinia perbėgo per visą ateiviją ir pasiekė depozitorius, kurie buvo sudėję savo pinigų kitose Grochowskio bankose. Grochowskis, — Austrijos sulenkėjęs žydai — turi dar savo bankus Manhattane ant septintos gatvės ir Brooklyne ant Bedford Ave.

Minios žmonių susirinko ties bankomis, bet jų duris užsidarė. Daugiausia pinigų buvo sudėję lenkai, bet buvo ir lietuvių. Mat, Grochowskis mokėjo prisitaikinti prie taip vadinamų patriotėlių, išteigęs jiems svetainę, prigulėjęs prie draugysčių ir t.t.

Iš viso Grochowskio ir Co. bankose buvo sudėta daug maž \$700,000 (septintai šimtai tūkstančių dolerių). Užsidarius bankų durims, dalyką paėmė ir savo rankas superintendantas State Banking departamentas, ponas E. Lamb Richards. Ligi šiol dar nėra tikros žinios, ar depozitoriai gaus įdėjus, išteigęs jiems svetainę, prigulėjęs prie draugysčių ir t.t.

Priežastis bankų puolimo buvo ta, jog Schwenk vedęs labai platų biznį su "real estate," sukišdamas tam biznį daugybę pinigų. Superintendantas Richards sako, jog Grochowskis ir Comp. vedė biznį ant plačiausio pamato su mažu kapitalu ir jog didžiulia to banko įdėjimų ejo ant "real estate" biznio. Tuo tarpu, tokiuose sunkiuose laikuose, kaip dabar kad yra, jokių būdu negalima įdėti bizninį pinigų "iškeisti" ir išmokėti depozitoriams. Richards pridūrė dar, jog įsiai todėl apėmęs Grochowskio bankus, kad jo nuomone bankų biznis buvo tokiam stovyje, jog negalima buvo pateisinti naujų depozitų priėmimą.

Banking Departamento ofise betgi sakoma, kad biznis buvęs vedamas be suktybių. Prie bankų uždarymo prisidėjo ir naujos teisės. Dabar lauksime pasekmių. Tuo tarpu žmonių nuliudimas baisiai didelis. Kada pasklido tie gandai, tai dar Jamaica banko išmokėta žinonėms apie \$40,000.

Yra žmonių, kurie sudėjo bankosna paskutinį skatiką ir dabar randasi vargingiausiame padėjime. Daugelis stačiai dejuoti dejuoja. Pinigus Grochowskio ir Co. bankosna dėję ateiviai: lenkai, žydai, rusai, lietuviai, vengrai ir kiti.

KUNIGAS SCHMIDTAS PADAVE APELIACIJĄ.

New Yorko katalikų kunigas Schmidtas, kurs žveriskai nužudė Oną Annueleritę, vis dar tikisi išvengti elektros kėdės. Kun. Schmidto advokatas A. Koehle liepos 29 d. padavė prašymą, kad teismas išnaujo peržiūrėtų Schmidto bylą. Advokatas nurodinėja, kad Schmidtas nužudęs mergaitę po nenusiėkusių operacijai, dėl kurios ji visviena turėjusi mirti. Operacija jai buvusi daroma, kad išėjus vaisių. Šitie nurodymai jau ir pirmiau teisman buvo įnešti, bet jie nebuvo pakaktinai paliudyti.

Valtelėje naktį.

Jis:—"O, kokia puiki dabar mėnesiena..."
Ji:—"Susimildamas irkis į negilą vietą, jeigu tu nori pasidaryti jausmingu!"

Viešpaties Dievo dovana farmeriams.

Farmeris:—"Žinai, pačiuje, aš nupirkau barometrą, kurs parodo, kada lis, o kada ne, žinai."

Farmerienė:—"Kada lis, o kada ne? Dieve, mano! Ir kaip gi tu taip be reikalo išleidinėji pinigus? Kam gi tu manai Viešpaties Dievas yra davęs tau reumatizmą? a?"

SVIESTAS IR MOTERISKES PIENO.

Budapešto socialistų laikraštis "Žmonių Balsas" paduoda baisią žinią apie tai, prie ko priveda vargas Vengrijos kalnų gyventojus. Marmorosz Sziget mieste miesto chemikas peržiūrėjo maistą turgyje. Vienos rusinės sviestas jam pasirodė abejotinas—keistos spalvos ir skonis. Paėmė jį iširti ir atrado, kad tai sviestas, susuktas iš smetonos sumaišytos su moteriškės pienu.

Nelaiminga rusinė buvo patraukta atsakomybėn už negero maisto pardavinėjimą.

Kada jos paklausė, kodėl ji iš savo pieno daro sviestą, ji atsakė:

"Ten kalnuose mes mirštame badu. Numirė mano kudiukas vos aštuonių dienų... Mano krutys buvo per daug pieno. Man buvo jo gaila, nes tai juk geras motiniškas pienas. Sumaišiau jį su karvės smetona ir susukiau sviestą. Sviestas pasirodė geras. Jau aš ne sykį jo pardavinėjau. Sunku, juk reikia gyventi..."

Policijos viršininkas buvo sujungintas, bet turėjo moteriškę nubausti, kad ir kitos vargo moteris nepasektų jos pavyzdžiu.

Vargšė moteris už savo sviestą gaudavo vos kokią 30 helerų (apie 7 centus). Tik didžiausias vargas ją galėjo prie to pastumti.

Bužuazijos valdžia išleidžia šimtus milijonų kariuomenės užlaikymui, o nelaimingos proletariato moteris prierstos yra pardavinėti savo motinišką pieną, kad nenumirus iš bado! Kada gi tam visam buv galas?

SUKRUSKITE!

"Naujienuos" buvo paraginūsios, kad moteris praneštų apie bjauriučius saliuus, kur jų vyrai prasigeria. Moteris atsiliepė. Jau turime keletą svarbių pranešimų, kurie liudija apie vieno-kito saliuo netikumą.

Bet to dar neužtenka. Reikia daugiau paliudijimų. Kada turėsime užtektinai tokių paliudijimų, tada galėsime pradėti veikti.

Taigi dar sykį prašome: **NUSKRIAUSTOS MOTERIS ATSLIEP-KITE.**

Praneškite tuojau "Naujienuoms," kokiuose saliuuose jūs vyrai pasigeria ir prisigeria.

Parašykite viską apie savo vargą, kokio prisikenciate dėl vyrų girtuoklystės.

VYRAI, kviečiame jus talkon taipgi.

Kiekvienas praneškite "Naujienuoms," kur ir kokie yra bjaurūs saliuai. Praneškite, kokių nedorybių ir kokiuose saliuuose jūs esate matę.

Išvieno veikdami, galėsime apvalyti visus lietuviškus saliuus, o gal ne vieną ir visai uždaryti.

Kas tik matote baisias girtuoklystės pasekmes, rašykite apie jas "Naujienuoms."

KĄ-GI REISKIA ŽODIS "SURVEY?"

Tas Chicagos serbų politikierius Palandech jau porą mėnesių kaip paskirtas "social survey" biuro superintendentu. Su juo yra dar tame biute tokia airišė. Iki šiol jie abu galvoja, galvoja, ir jokių būdu neišgalvoja, ką tas žodis "survey" reiškia. Rodo, jie buvo iš kažkur sužinoję, kad tas žodis reiškia "apžvalga," ir buvo išvedę, kad jiems reikia žvalgyties. Pabandė savo biure pasižvalgyti, bet nieko, išskiriant musių, neužvalgė. Kaip ten nebutų, jiems skubinties, matyt, nėra ko. Jeigu jie ir niekad neišrastų, ką žodis "survey" reiškia, jie nieko nenustotų. Algas jie šiaip ar taip gauna. O tame tik visas dalykas yra.

T. J. KUCINSKAS. "NAUJIENŲ" ATSTOVAS

Prakalbas sakys ir prenumeratą rinks šiose vietose: Rugsėjo 3 d. Kewanee, Ill. rugsėjo 16 d. Springfield, Ill. Apart šių vietų bus: Benld, Ill., St. Louis, Mo., Herrin, Ill., Dorrisville, Ill., Westville, Ill., Garrettsville, Ill., Waukegan, Ill., Burnside, Ill.

Draugijos ir organizacijos Pasiskyrusios "Naujienuos" Organu

LIETUVIŲ ŽEČERIŲ SAJUNGOS AMERIKOJE

Pirmininkas—J. Klevas, 1841 S. Halsted st., Chicago, Ill.
Organizatorius—A. Lebeckis, 3261 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Sekretorius—A. Juozaitis, 3319 Lowe ave., Chicago, Ill.
Išdininkas—K. J. Šukevičia, 4512 So. Rockwell st., Chicago, Ill.

VYRŲ IR MOTERŲ APSVIETOS DR-Ų VYRSININKAI

Pirmininkas A. B. Liutkus, 1305 S. 50th ave Cicero, Ill.
Vice-pirmininkas, F. Stalorius, 835 W. 33rd pl., Chicago, Ill.
Nutarimų raštininkas, Zig. Songailo, 1500 So. 48th Ct., Cicero, Ill.
Finansų raštininkas, Kasp. Adomaitis, 1417 So. 49th Ct. Cicero, Ill.
Kasierius Mary Bartkienė, 1500 So. 48th Ct. Cicero, Ill.
Susirinkimai atsiubna kas paskutinį nedėdienį kiekvieno mėnesio nuo 1:30 p. m. J. Jukniaus svetainėje, 4837 W. 14 str., Cicero, Ill.

DR-STĖ DIDŽIOJO LIETUVOS KUNIGAIKČIO GEDIMNO, KENSINGTON, ILL.

Pirmininkas—D. Štalius, 152 E. 116th St., Kensington, Ill.
Pirm. pagalbininkas—A. Baguzas, 12—136 place, Riverdale, Ill.
Raštininkas protokolų—P. Lukauskis, 341 E. Kensington ave.
Raštininkas finansų—lg. Minelka, 216 W. 105 St., Chicago, Ill.
Išdininkas—F. Shedvilas, 341 E. Kensington ave.
Susirinkimai atsiubna paskutiniam nedėdienį kožo mėnesio 2 val po pietų F. Shedvilos salėje, 341 E. Kensington ave., Kensington, Ill.

LIETUVIŲ PROGRESIVISKA PASALPOS

Pirmininkas Juozas Jankauskas, 2018 So. String st., Chicago, Ill.
Pirmininko pagalb., K. M. Ramutis, 1422 S. Halsted st., Chicago, Ill.
Finansų raštininkas, Mart. Punis, 558 W. 37th st., Chicago, Ill.
Finansų raštininkas, Mart. Punis, 2018 So. String st., Chicago, Ill.
Išdininkas, Mikas Kasperajis, 558 W. 37th st., Chicago, Ill.
Susirinkimai atsiubna kas trečią nedėdienį mėn., 1 val. po pietų, Henry Booth House, 14-tas pl. ir So. Union ave.

DR. VINCO KUDIRKOS DRAUGIJA Steger, Ill.

Viršininkai: Prezidentas A. Yusas, Box 200, Steger, Ill.
Vice-Prez. W. Stočkus, Box 435, Steger, Ill.
Protokolų Sekr. J. J. Dambrasas, L. Box 364, Steger, Ill.
Fin. Sekret. J. Kelly, L. Box 283, Steger, Ill.
Išdininkas T. Sznekutis, L. Box 482, Steger, Ill.
Susirinkimų vieta—p. Salasevičiaus svetainė. Susirinkimai buva nedėliomis po pirmos kiekvieno mėnesio, 1 val. po pietų.

DR-JOS "TEVYNĖ LIETUVOS MYLETOJŲ"

Valdybos viršininkai. Pirmininkas B. Janulis, 8436 Vincennes Ave.
Pirm. pagalbininkas St. Barzda, 8427 Kerfoot Ave.
Raštininkas protokolų B. Diliunas, 8436 Vincennes Ave.
Raštininkas duoklių J. Kriskūnas, 8430 Kerfoot Ave.
Rašt. duokl. pagalb. T. Binkis, 8144 Kerfoot Ave.
Išdininkas J. Bankas, 8428 Vincennes Ave.
Duoklierinkiai J. Marozas, 8437 Gilbert Ct. M. Žižūnas, 8400 Kerfoot Ave.
Maršalka J. Gvergždis, 8409 Kerfoot Ave.
Susirinkimai atsiubna pirmą subatą kiekvieno mėnesio Jono Bankaus svetainėje, 8430 Vincennes Ave., Chicago, Ill.

U. G. W. of A. LOCAL 269 VIRŠININKŲ ADRESAI:

Prezidentas, A. Ripkevičia, 1679 Milwaukee ave., Chicago, Ill.
Prot. sekr., P. Svelnis, 1615 N. Wood st., Chicago, Ill.
Turtų sekr., A. Ambrazevičia, 1733 N. Raley st., Chicago, Ill.
Išdininkas, P. Galskis, 1652 N. California ave., Chicago, Ill.
Biznio agentas, A. Bachunas. Ofisas randasi 1223 Milwaukee ave; valandos: 6:30 iki 7 val. vakare. Main office 818 W. Harrison street, Chicago, Ill.

SOCIALISTŲ PARTIJOS LIETUVIŲ SKYRIŲ

Centro Komitetas: Organizatorius—A. Sideravičia, 1347 S. 48th Ct., Cicero, Ill.
Protokolų Sekretorius—M. Burba, 1347 S. 48th Ct., Cicero, Ill.
Išdininkas—W. Butvil, 1508 — 49th Ave., Cicero, Ill.
Velikamam Komitetas: M. Butvil, 1304 — 50th Ct., Cicero, Ill.
A. Vasilauskas, 2860 W. 22 St., Chicago, Ill.
V. Mizer, 1621 — 17th Ave., Rockford, Ill.
Biznio Agentas—A. Vasilauskas, 2860 W. 22nd St., Chicago, Ill.

"AUSROS" MOKYKLA.

mokina: Anglų kalbos, Aritmetikos (rokundų) Knygvedystės, Stenografijos, Typewriting, Pirklybos Teisių, Abelnos Istorijos, Geografijos, Algebros, Geometrijos, Trigonometrijos, Braižymo. Mokinimo valandos: Nuo 9 išryto iki 5 po pietų. Vakare nuo 7:30 iki 9:30. 3149 S. Halsted st., Chicago, Ill.

"Kova"

Tai geriausias ir prieinamiausias darbo žmonių laikraštis. "KOVOJ" telpa geriausių rašėjų raštai ir geriausių poetų eilės. "KOVA" išsina sykį į savaitę ir turi labai daug skaitytojų. "KOVA" uoliai gina darbininkų reikalus ir kainuoja tik \$2.00 ant metų. "KOVA" užsirašydami adresuokite šitaip:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

"Naujienu" stacijos.

Stacijos, kuriose gaunama "Naujienuos" pavieniais numeriais ir užsirašyti.

WEST SIDE:

Kaz. Rožynas, 2341 W. 23rd St.
S. T. Kvilius, 2336 So. Leavitt St.
J. Molis, 2350 So. Leavitt St.
S. Vaičiūkauskas, 2050 - 25th St.
Z. S. Mickevičius, 2243 So. Leavitt St.

SOUTH SIDE:

M. B. Kodis, 3846 So. Kedzie Ave.

TOWN OF LAKE:

K. K. Strzynecki, 4612 So. Ashland Ave.
Frank A. Bukauskas, 4601 So. Paulina St.
A. Baršis, 4644 So. Paulina St.
P. J. Baltrėnas, 4614 So. Wood St.
Joe. Janitis, 4347 So. Wood St.

BRIDGEPORT:

John K. Malela, 3336 So. Halsted St.
"Ausras" Knygynas, 3149 So. Halsted St.
P. Kenutis, 3238 So. Halsted St.
J. Maskaliūnas, 3319 Auburn Ave.
Miklas Tiliškis, 3357 So. Morgan St.
M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd St.

NORTH SIDE:

P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland Ave.
Mathew A. Wabot, 1700 N. Wabansia Ave.

KENSINGTON, ILL.

M. G. Valaskas, 349 S. Kensington Ave.
J. Kiaune, 12000 Emerald Ave., West Pullman.

ATLANTIC: John Naslenas, 4556 Wentworth Ave. Dom. Galmnas, 6004 So. State St.

K. JAMONTAS, generališkas vietinis "Naujienu" agentas, po kaucija. Turi teisę užrašyti "Naujienuos" ir parduoti šėrus. JOHN MOZIER, generališkas keliaujančias "Naujienu" agentas, kuris šiose dienose atsilankys apie linkę Pittsburgho. Turi teisę užrašyti "Naujienuos" ir parduoti Bendrovės šėrus.

"Naujienu" adm.

Tel. Drover 5052
DR. K. DRANGELIO
DANTU GYDYKLA
3261 SO. HALSTED STREET
Prieš 33-čią gatvę
Nuo 8 iki 11 val. r. to.
Nuo 1 iki 4 val. po piet.
Nuo 7 iki 9 val. vakare.

Telephone Yards 5834
DR. P. G. WIEGNER
GYDYTOJAS
3337 S. MORGAN ST., CHICAGO

Ar skaitai "LAISVĖ"

Jeigu dar neskaitytai, tai tuojau užsirašyk arba pareikalaus vieno numerio pažūrėjimui.

"Laisvė" yra didžiausias darbininkų laikraštis, nes dabar eina dvigubai padidinta, t. y. 8 puslapių. "Laisvė" išsina 2 sykiai per savaitę todėl paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio.

"Laisvė" telpa daug naudingų straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra įvestas speciališkas skyrius dėl moterų.

"Laisvė" kainu tik \$2.00 metams, sei metų \$1.00. Užsieny metams \$3.00.

Nelauk ilgai, nes vėliau kainu ra si bus padidinta. Adresuok šitaip:

"LAISVĖ"

183 Roebing st., Brooklyn, N. Y.

Telephone Yards 994. (39)

Dr. Maurice Kahn

4627 SO. ASHLAND AVENUE Chicago, Ill.

Hours: 8 to 10 a. m., 1 to 3 and 7 to 9 p. m.

SUSIVIENIJIMAS	
ISTEIGTAS 1886 M.	
L I E T U V I J	A M E R I K O J E
Kiekvieno lietuviu privalumu yra prisidėti prie tos organizacijos. Moka pašalpą ligoje po \$6.00 savaiteje ir turi keturis apsaugos laipsnius:	
\$150	\$600
\$300	\$1000
	
Išmokėjo našlėms ir našlaičiams posmertinių pašalpų \$91,797.68; įvairiems kultūros reikalams \$8,431.18. Turtas išneša (1 d. Sausio 1914 m.) \$64,620.36.	
A. B. Strimaitis, Centr. Sekr. 307 W. 30th St. - - - New York, N. Y.	
LIETUVIŲ APDRAUDOS DRAUGIJA	

Milžiniškas "Naujienu" Bendrovės PIKNIKAS ATSIBUS Ned., Rugs.-August 16, '14

Blinstrupo Darže
Leafy Grove, prie Liet. Taut. Kapiniu.

Pradžia 9 val. ryto. Inžanga 25c porai.

Dalyvauja 8 išymus Chicagos Chorai. Puiki Muzika. Įvairios žaismės.

Tai pirmas "Naujienu" Bendrovės Piknikas. Jame bus visi svečiai kuolabiausia užganėdinti. Surengtas didelis ir įvairrus programos, už koki mieste reikėtų moketi gerus pinigus, o šitame Piknike DO-VANAI. — Visi draugai ir skaitytojai atsilankykite, o tikrai turesite kuo pasi-džiaugti. Kviečia

"Naujienu" Bendrove.